

MARK TWAIN

Capitolul I
Născerea prietenului și a cunoștinței

PRINȚ ȘI CERŞETOR

Își tot în gândul să răduce în sătucul său, pe unde și Edouard Thimonier, dar nu se întâlnește nimic, doar un cap de călină. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă.

Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă. Înțelege că este călinul lui Edouard, și încearcă să-l ia în brațe, să-l sărută, să-l lăseze să treacă.

BUCUREȘTI, 2018

Capitolul 1	
Nașterea prințului și a cerșetorului.....	3
Capitolul 2	
Primii ani din viața lui Tom.....	4
Capitolul 3	
Întâlnirea lui Tom cu prințul.....	9
Capitolul 4	
Problemele prințului.....	17
Capitolul 5	
Tom ridicat la rang înalt.....	21
Capitolul 6	
Tom învață să se poarte.....	29
Capitolul 7	
Prima cină regală a lui Tom.....	37
Capitolul 8	
Dispariția sigiliului.....	41
Capitolul 9	
Serbarea de pe fluviul Tamisa.....	44
Capitolul 10	
Neplăcerile adevăratului prințului.....	47
Capitolul 11	
La Guildhall.....	56
Capitolul 12	
Prințul și salvatorul său.....	61

Capitolul 13	
Dispariția prințului.....	72
Capitolul 14	
Regele a murit, trăiască regele!.....	77
Capitolul 15	
Regele Tom.....	88
Capitolul 16	
Masa de gală.....	100
Capitolul 17	
Fu Fu cel dintâi, regele zurlilor.....	103
Capitolul 18	
Prințul și pușlamalele.....	114
Capitolul 19	
Regele printre țărani.....	121
Capitolul 20	
Prințul și singuraticul.....	126
Capitolul 21	
Hendon eliberatorul.....	132
Capitolul 22	
Trădarea.....	136
Capitolul 23	
Prințul întemnițat.....	142
Capitolul 24	
Fuga din închisoare.....	146
Capitolul 25	
Hendon Hall.....	150

Capitolul 26	158
Renegat.....	
Respect pentru oameni și cărți	
Capitolul 27	
Viața în închisoare.....	163
Capitolul 28	
Jertfa.....	173
Capitolul 29	
Drumul spre Londra.....	177
Capitolul 30	
Evoluția lui Tom.....	179
Capitolul 31	
Ceremonia recunoașterii regale.....	181
Capitolul 32	
Încoronarea.....	186
Capitolul 33	
Edward, regele Angliei.....	197
Epilog.....	204

PRINȚ SI CERSETOARE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TWAIN, MARK

Prinț și cerșetor / adaptare după Mark Twain ;
de Andreea Șerbănescu. - București : Astro, 2011
ISBN 978-606-8148-03-8

I. Șerbănescu, Andreea (adapt.)

821.111(73)-31(0.046.6)=135.1

Editura ASTRO
Str. Iacob Negrucci, nr. 37A,
Sector 1, București
Tel. / Fax: 021 223 04 51

Comenzi la:

www.carteamea.ro
www.cartescolara.ro
www.depozit-de-carti.ro
www.pro-librarie.ro

© Toate drepturile asupra ediției de față sunt rezervate exclusiv
Editurii Astro.

Capitolul 1 Nașterea prințului și a cerșetorului

În vechiul oraș al Londrei, într-o zi de toamnă, pe la mijlocul secolului al XVI-lea, se naștea într-o familie săracă un copil nedorit de nimeni, pe nume Tom Canty.

Și tot în aceeași zi, se naștea un alt băiat englez, pe nume Edward Tudor, dar într-o familie bogată, care-l dorea nespus de mult. De fapt, toată Anglia îl dorea și-l aștepta, încât acum când sosise, poporul era nebun de fericire. Toată lumea sărbătorea pe stradă, dansa și chiuia. Oameni care nu se cunoșteau, acum se îmbrățișau și se sărutau pe stradă. Și aşa au ținut-o zile și nopți în sir; ziua, Londra era un adevărat spectacol; la balcoane fluturau steaguri colorate, pe străzi mărsăluiau fanfare, iar noaptea vedeați la fiecare colț de stradă focuri de tabără. Toată Anglia vorbea de noul nașcut, Edward Tudor, Prințul de Wales, care acum dormea în satin și mătase și care n-avea nici cea mai mică idee despre toată această agitație și nici despre doamnele și domnii care aveau grija de el.

Însă nimeni nu vorbea despre celălalt copil, Tom Canty, înfășat în zdrențe, în afară de săraca lui familie, pe care o tulburase venirea lui pe lume.

Trecem peste câțiva ani.

Londra avea acum o mie cinci sute de ani și era considerat un oraș mareț pentru acele vremuri. Avea o sută de mii de locuitori, însă după unii, mult mai mult. Străzile erau strâmte, neîncăpătoare și foarte murdare, mai cu seamă unde locuia Tom Canty, lângă Podul Londrei. Casele erau construite din lemn, aveau primul etaj mai mare decât parterul, iar al doilea etaj era mai lung și se întindea mult lateral față de primul. Cu cât erau mai înalte, cu atât devineau mai largi. Scheletele erau făcute din bârne puternice, așezate în cruce, fixate cu ipsos și tencuiulă solidă. Bârnele erau vopsite în roșu, albastru sau negru, după gustul proprietarului, iar acest lucru conferea caselor un aer pitoresc. Ferestrele erau mici, în formă de romburi și se deschideau în afară, în balamale, precum ușile.

La marginea orașului, lângă Pudding Lane, într-un cartier mizerabil – de altfel și numit „Curtea Gunoaielor“ – trăia familia lui Tom. Aveau o cameră mică, dărăpănată și sărăcăcioasă și pe deasupra ticsită de o droaie de familii nevoiașe. Familia lui Tom locuia la etajul al treilea și era compusă din mai mulți membri: mama și tatăl lui Tom, ce aveau într-un colț un soi de pat fără saltea, bunica și cele două surori gemene Bet și Nat, ce dispuneau de toată podеaua și puteau dormi unde doreau. Erau acolo aruncate vreo două zdrențe ce fuseseră în trecut paturi și niște paie putrede, însă nu se puteau dormi pe ele.

Gemele Bet și Nat aveau cincisprezece ani. Erau niște fete vesele și pașnice, dar murdare, neîngrijite și complet neștiutoare. Mama lor era la fel ca ele. Însă tatăl

și bunica erau doi diavoli cu chip de om. Tot timpul se îmbătau, făceau scandal, înjurau și blestemau pe cine găseau în cale și se luau la bătaie de câte ori aveau ocazia, uneori chiar și între ei. John Canty era hoț, iar mama lui era cerșetoare. Ii trimiteau pe copii la cerșit, însă nu reușiră să-i facă să fure.

Tot în această nefericită casă locuia și un preot bătrân, pe nume Andrew, tare sufletist, pe care regele îl alungase și-i dăduse o biată pensie de câțiva gologani. Acesta obișnuia de multe ori să ia copiii lângă el și să-i învețe tot felul de lucruri bune.

Părintele Andrew îl învăță pe Tom să scrie și să citească și chiar puțina latină pe care o știa. Ar fi vrut să facă același lucru și cu surorile lui, însă ele îl refuzară de teamă că prietenele lor vor râde de ele.

Întreaga Curte a Gunoaielor era o adunătură de nemericni și ticăloși. Scandalurile și bețiile erau lucruri obișnuite acolo, fie că era zi sau noapte. Să ai capul spart era ceva normal, ca și lipsa mâncării. Cu toate acestea, Tom nu era un copil nefericit. Ducea o viață grea, dar nu realiza acest lucru, pentru că el bănuia că aşa trebuie să fie viața, alta mai bună nu cunoștea. Seară, când ajungea acasă cu mâna goală, știa că prima dată va fi înjurat și bătut de tatăl său, apoi mult mai rău de bunica sa; știa că peste noapte mama sa, flămândă și ea de altfel, va veni la el cu o coajă de pâine ascunsă special pentru el, chiar dacă uneori era prinșă de bărbatul ei și snopită și ea în bătaie.

Însă Tom se vedea fericit, în special vara. Cerșea atât cât să rămână în viață, căci pedepsele împotriva cerșetoriei era foarte aspre. Cea mai mare parte din timp și-o petrecea ascultând frumoasele legende și povești ale părintelui Andrew despre regi și regine, uriași și zâne, castele fermecate și prințese în rochii strălucitoare. Gândurile lui se îndreptau mereu către ele, iar noaptea, când nu reușea să

adoară mă pe acele resturi de paie, flămând și plin de vânătăi, își imagina că este un prinț ce trăiește fără nicio grija, într-un palat regal. Cu timpul ajunse să aibă o dorință ce-l urmărea zi și noapte, aceea de a vedea cu ochii lui un prinț adevarat. O dată chiar le destăinui acest lucru tovarășilor lui de pe maidan, dar aceștia râseră de el, aşa că Tom preferă să păstreze visul numai pentru el.

Deseori ctea din cărțile vechi ale părintelui și-l ruga să-i explice și să-i spună cât mai multe. Cu timpul, aceste lecturi îl transformară vizibil. Pentru că personajele din cărți erau niște oameni minunați, Tom ajunse să fie nemulțumit de felul în care arată, de hainele murdare și zdrențuite. Acum voia să fie curat și mai bine îmbrăcat.

În continuare îi plăcea să se joace în noroi, însă acum se arunca în râul Tamisa nu doar pentru distracție, ci și pentru a se spăla, pentru că numai așa putea face acest lucru.

Tom mereu găsea ceva interesant de văzut prin Maypoole și prin târguri; alături de restul oamenilor din Londra a avut ocazia să vadă câte o parada militară, atunci când vreun nefericit era dus în lanțuri spre Turn, pe jos sau cu barca. Odată a văzut-o pe sărmăna Anna Askew și încă trei bărbați arși pe rug în Smithfield și pe fostul episcop rostind o predică neinteresantă pentru el.

Viața lui Tom deveni din ce în ce mai interesantă și mai plăcută, și asta datorită celor citite de el. Visele lui despre prinți începură să-și pună amprenta asupra comportamentului lui. Tom începu să se poarte precum un prinț, deveni politic și ceremonios, spre amuzamentul, dar și admirarea tovarășilor lui. Deveni autoritar cu tinerii din jurul lui, iar aceștia începură să-l respecte și să-l privească ca pe o ființă superioară.

Știa multe lucruri și era foarte înțelept, dar și extrem de serios. Băieții mai mici începură să îl imite în față

părinților lor, aşa că aceștia îl vedea ca pe o ființă deosebită, extraordinară. Oameni maturi veneau la Tom pentru a-i cere sfaturi sau pentru a-și rezolva diverse probleme și erau foarte uimiți de ișteimea lui.

Ajunsese un adevarat erou, respectat și admirat de toți cei ce-l cunoșteau, în afara familiei sale, care nu vedea nimic ieșit din comun la el.

În secret, după un timp, Tom își organiză o curte regală. El era prințul, iar tovarășii lui cei mai buni erau curteni, sfetnici, lorzi, și familia regală. În fiecare zi se desfășurau adevarate ceremonii, împrumutate de Tom din cărțile lui de povesti. Micul prinț dădea decrete pentru armatele și flotele imaginare. După care, în hainele lui rupte, pleca să cersească câțiva bănuți, mâncă amărată lui coajă de pâine, își încasa bătaia și înjurăturile de zi cu zi, apoi se întindea pe paiele lui putrede și se cufunda în visele lui.

Însă dorința lui de a vedea un prinț adevarat devinea pe zi ce trece mai puternică.

Intr-o zi posomorâtă de ianuarie, Tom umbla la cerșit desculț și înghețat, hoinărind fără nicio nădejde în sus și-n jos pe lângă Mincing Lane și Little East Cheap. Se trezi în fața unei vitrine cu plăcintă cu carne și cu alte astfel de bunătăți; el le considera niște delicatessen, potrivite doar pentru îngeri, pentru că Tom nu avusese niciodată ocazia să le guste.

Ploua mărunță, iar cerul era întunecat. Seara, Tom ajunse acasă ud leorcă, înfometat și obosit, încât până și bunica și tatăl său observară înduioșați – atât cât puteau ei – acest lucru. Așa că, nu-i dădură decât câteva palme și-l trimisera la culcare.

Un timp, Tom nu putu adormi din cauza foamei și a durerii, dar și din cauza scandalurilor din casă. Până la urmă, gândurile lui își luară zborul către tărâmurile fermecate și adormi în compania prinților îmbrăcați în haine

strălucitoare, ce trăiau în palate mari și aveau servitori ce le îndeplineau toate dorințele. Apoi visă că era chiar el un prinț, ce pășea printre înalți lorzi și doamne alese, ascultând muzică încântătoare și sorbind băuturi fine.

Dar dimineată se trezi, în aceeași mizerie și sărăcie; de data aceasta totul îi părea mult mai crunt. Începu a plângе, doborât de amar și cu inima frântă.

Capitolul 3 Întâlnirea lui Tom cu prințul

Tom se trezi înfometat și ieși din casă cu foamea și cu gândurile sale încă stăpânite de splendoarea visului din noaptea trecută.

Colindă orașul fără să se uite unde-l duc pașii sau ce se petrece în jurul său. Unii oameni îl îmbrânceau, alții îl înjurau, dar Tom, răpus de gânduri, nu băga nimic în seamă.

Așa se face că se trezi la Temple Bar, un loc foarte îndepărtat de casă, unde nu ajunse niciodată. Se opri, se reculese un moment, apoi se întoarse în visele sale, până trecu de zidurile Londrei.

Strand încetase a mai fi un drum de țară și se considera stradă, având o ciudată arhitectură; pe de o parte a străzii se găsea un sir de case, pe cealaltă parte se aflau doar câteva clădiri masive răzlețe, palate ale unor nobili bogăți, cu terenuri întinse și arătoase către râu, terenuri care sunt astăzi acoperite în întregime cu construcții de cărămidă și piatră.

Tom ajunse curând la Charing Village și se așeză să se odihnească lângă o frumoasă cruce înălțată de un rege însingurat în timpuri trecute; apoi, căscând gura în stânga și-n dreapta, coborî frumos drumul, trecu pe lângă palatul imposant al cardinalului și, puțin mai încolo, ajunse în fața unui palat și mai mare și mai imposant – Westminster. Extaziat de ceea ce vedea, privea cu uimire la construcția enormă cu aripile larg deschise, la amenințătoarele bastioane, la imensul portal de piatră cu zăbrele aurite și la alte semne și embleme ale regalității engleze. Se putea

oare ca dorința inimii sale, în sfârșit, să fie satisfăcută? Da, aici era într-adevăr palatul unui rege. Acum era cu puțință să speră că va vedea un prinț în carne și oase.

De fiecare parte a porții străjuia o statuie vie, adică un soldat înarmat, acoperit din cap până-n picioare de o strălucitoare armură de oțel. Oameni de la țară și chiar de la oraș stăteau la o distanță respectuoasă, asteptând momentul să zărească un cât de mic semn dincolo de poarta regala. Prin mai multe porți ale curții intrau și ieșeau strălucitoare calești cu o fermecătoare lume înăuntru și cu servitori pe scară, la fel ca în poveștile citite de Tom. Bietul de el, îmbrăcat în zdrențe, se apropiе timid, încet, până la santinele, cu inima gata să-i spargă pieptul și zări un spectacol ce-l făcu să țipe de fericire. Dincolo de grilaje, observă un băiat drăguț, cu tenul bronzat de soare, înnegrit de sporturi și exerciții în aer liber; purta veșmintele din mătase și satin, împodobite cu bijuterii strălucitoare; la șold avea o săbioară și un pumnal acoperite cu pietre prețioase; era încălțat cu cizme din piele până la genunchi, cu tocuri roșii, iar pe cap avea o pălărie elegantă, împodobită cu pene prinse într-o piatră mare, prețioasă. În apropierea lui se aflau câțiva curteni; slujitorii săi, desigur.

O! Era un prinț, un prinț adevarat, un prinț viu, fără nicio îndoială, aşa că rugăciunea sârmanului copil fusese în sfârșit, ascultată.

De emoție, suflarea lui Tom deveni rapidă și scurtă, iar ochii i se mărită de uimire și de bucurie; îndată, în el, se născu dorința de a fi cu totul aproape de prinț, de a putea să îl privească bine în față. Fără să știe cum se făcu, fața lui se găsi lipită de grilaj, dar în acel moment un soldat îl înlătură cu brutalitate și îl azvârli în mijlocul mulțimii aiurite de sârmani ai Londrei, strigând:

— Cară-te, caraghiosule!

Mulțimea aplaudă și izbucni în râs; dar Tânărul prinț se repezi spre poartă. Cu chipul îmbujorat și cu ochii strălucitori de indignare, strigă:

— Cum îndrăznești să te porți astfel, în prezența mea, cu acest micuț sărman? Cum îndrăznești să ridici mâna asupra unui supus al regelui, tatăl meu, fie acela cât de mic? Deschide-ți porțile și lăsați-l să intre!

Atunci se văzu cât de schimbătoare e mulțimea; pălării și șepci zburără în aer... Din toate piepturile izbucni strigătul: „Trăiască Prințul de Galles!“

Santinelele prezenteră armele, porțile se deschiseră. Micul prinț al sâraciei intră cu zdrențele în vînt, spre adevaratul prinț de Westminster, căruia îi întinse mâna.

— Pari obosit și înfometat, îi zise Edward Tudor. Ti-ai făcut rău. Vino cu mine!

O grămadă de oameni de serviciu se repeziră să facă nu se știe ce, evident, numai pentru a se amesteca unde nu trebuia. Un gest, cu adevărat regal, îi puse la locul lor, oprindu-i pe loc, ca niște statui. Edward îl conduse pe Tom într-o încăpere somptuoasă, care părea a fi cabinetul lui de lucru. Poruncă apoi să se aducă un prânz atât de copios cum nu mai văzuse niciodată Tom, decât, poate în cărți. Prințul, cu toată delicatețea care sta bine rangului și educației sale, îi goni pe servitori pentru a nu se simți stânjenit oaspetele său, apoi se așeză lângă el și începu să-l întrebe în timp ce Tom mâncă:

— Cum te numești, micuțule?

— Tom Canty, vă rog, Alteță.

— Curios nume! Unde locuiești?

— În oraș, Alteță, în Curtea Gunoaielelor, la capătul lui Pudding Lane.

— Caraghios nume și asta! Ai părinți?

— Părinții? Da, Alteță, am tată și mamă; apoi am și bunică; dar n-o iubesc, Dumnezeu să mă ierte, pe urmă, am două surori gemene, Bet și Nan.

— Nu o iubești pe bunica ta? Nu e bună cu tine, asta înțeleg...

— Nicăi cu mine, Alteță, nici cu alții. Are inimă rea și face rău la toată lumea, cât e ziua de mare.

— Se poartă rău cu tine?

— Uneori e mai bine, atunci când doarme sau când e beată; dar îndată ce se trezește, îmi cere socoteala banilor cerși și, atunci se repede asupra mea cu lovitură cât să-mi ajungă...

O străfulgerare trecu prin ochii micuțului prinț:

— Te bate? Întrebă el.

— O! Da, Alteță!

— Să te bată pe tine, aşa de delicat și mic cum ești... Ascultă: înainte de căderea noptii, bunica ta va fi închisă în Turn. Regele, tatăl meu...

— Uitați, Alteță, că suntem niște oameni săraci și că Turnul nu e decât pentru sus-puși.

— Este adeverat. Nu m-am gândit. Voi vedea ce e de făcut pentru a o pedepsi. Și, tatăl tău e bun cu tine?

— Ca și bunica, Alteță.

— Toti părinții sunt la fel, se pare. Nicăi al meu nu e prea dulce la mânie. Are mâna grea când lovește; dar pe mine nu mă bate. E adeverat că mă ține în vorbe aspre. Dar mama ta?

— Mama mea este foarte bună, Alteță; ea nu-mi face nici necazuri, nici rău. Iar Nan și Bet, de asemenea sunt bune.

— Ce vârstă au ele?

— Cincisprezece, Alteță.

— Lady Elisabeth, sora mea, are patrusprezece și Lady Grey, verișoara mea, este de aceeași vîrstă cu mine; și ea e foarte drăguță și amabilă; dar sora mea Lady Mary are

mereu chipul întunecat și e totdeauna posomorâtă și... Spune-mi, surorile tale opresc pe slugile lor să râdă, pentru că e un păcat care ar cauza distrugerea sufletelor lor?

— Slugile lor? Oh! Alteță, credeți că ele au aşa ceva?

Micul prinț îl privi o clipă gânditor și grav pe cerșetorul din față lui, apoi zise:

— Și de ce nu? Cine le dezbracă atunci când se culcă? Cine le îmbracă atunci când se scoală? Nu le ajută nimeni?

— Nimeni, Alteță. Vreți să-și scoată rochia și să doarmă dezbrăcate ca animalele?

— Să scoată rochia?! N-au decât câte una!?

— Ah, Alteță, ce-ar face cu mai multe? Ele n-au decât un trup fiecare.

— Ce caraghios! Iartă-mă, n-am vrut să râd. Bunele tale surori, Nan și Bet, vor avea rochii și servitoare, cât mai repede. Casierul meu se va îngriji de aceasta. Vorbești bine, sinceritatea ta îmi place. Ești școlit?

— Nu știu dacă sunt sau nu, Alteță. Un preot cumsescade, pe nume Andrews, m-a învățat din cărțile lui.

— Cunoști latina?

— Prea puțin, Alteță.

— Continuă s-o înveți, e grea doar la început. Greaca dă mai multă bătaie de cap. Pentru Lady Elisabeth și verișoara mea, aceste două limbi, sunt floare la ureche. Dacă le-ai auzi!... Dar spune-mi mai bine de Curtea Gunoaielor, de unde spui că vii. Duci o viață plăcută acolo?

— Oh! Da...mai puțin când mi-e foame. E un teatru de păpuși și pe urmă sunt maimuțele: sunt aşa de caragioase și bine dresate! Apoi se joacă piese în care se trag focuri de armă: se bat și toată lumea este omorâtă. Să vezi ce frumos este și toate acestea nu costă decât un ban, deși este tare greu să capeți acel bănuț.

— Hai, mai spune-mi!

— La Curtea Gunoaielor, noi, băieții, ne luptăm cu bătele.